

**PROTOKÓŁ KONTROLI
KOMISJI REWIZYJNEJ RADY MIASTA POZNANIA**

z kontroli gospodarności świadczonych usług przez Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji, w szczególności usług świadczonych na basenach miejskich, przeprowadzonej na podstawie uchwały Nr XXIV/335/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 10 stycznia 2012r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania na 2012 r. oraz uchwały Nr XLV/695/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania na 2013 r.

I. Nazwa kontrolowanej jednostki.

Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji ul. Chwiałkowskiego 34, 61-553 Poznań.

II. Miejsce i termin przeprowadzenia czynności kontrolnych.

Komisja Rewizyjna realizując plan pracy na rok 2012 rozpoczęła kontrolę w zakresie kontroli gospodarności świadczonych usług przez Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji, w szczególności usług świadczonych na basenach miejskich na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2012 r. Ze względu na zbliżający się turniej Euro 2012 i znaczne obciążenie pracowników POSiR, kontrola została zawieszona w dniu 21 marca 2012 r., do czynności kontrolnych w tym przedmiocie powrócono na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 12 września 2012 roku. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na posiedzeniach Komisji i zakończone na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2013 r. Następnie w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2013 r. Komisja Rewizyjna przyjęła protokół kontroli.

III. Przedmiot i zakres kontroli.

Zgodnie z planem pracy Komisji Rewizyjnej na 2012 r. przedmiotem kontroli były działania w zakresie z kontroli gospodarności usług świadczonych przez Poznańskie Ośrodki Sportu

Rekreacji, w szczególności usług świadczonych na basenach miejskich. Ze względu na szeroką działalność prowadzoną przed POSiR, w trakcie kontroli rozszerzono zakres kontroli nie tylko na usługi świadczone na basenach miejskich, ale też w innych jednostkach Poznańskich Ośrodków Sportu i Rekreacji. Kontrola swoim zakresem, zgodnie z planem, objęła lata 2009 i 2010.

IV. Stan faktyczny stwierdzony w ramach kontroli oraz opis stanu prawnego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Sprawozdawczość finansowa.

Dokumenty przedstawione przez POSiR mówiące o rocznym bilansie za lata 2009 oraz 2010 nie budzą wątpliwości Komisji pod względem formalnym. W toku prac Komisji wątpliwości jednak wzbudził system zbierania informacji i ich archiwizowania na temat zawartych umów, zarówno po stronie dochodowej jak i kosztowej dla POSiR, dotyczy to wszystkich oddziałów. Dużym problemem było przekazanie do wiadomości Komisji wykazu umów zawartych w latach objętych kontrolą w zestawieniu z ich wartością. Zdziwienie budzi fakt, że Komisja otrzymała taki wykaz wpierw w formie wydruku komputerowego, a po prawie półrocznym oczekiwaniu w formie takiego samego wydruku, ale wartości pieniężne były już dopisane długopisem. Przedstawiciele POSiR tłumaczyli, że przygotowanie takiego zestawienia wymagało odszukiwania każdej z umów i przepisania wartości pieniężnej do zestawienia. Świadczyć to może o dość archaicznym systemie przechowywania danych finansowych, co może mieć ujemny wpływ na nadzór dyrektora jednostki nad sumą zawieranych umów, analizą ich wpływu na finanse jednostki, biorąc pod uwagę ich bardzo dużą ilość, w okresie kontroli takich umów zawarto ok 2.500. Dodatkowo w przekazanym Komisji wykazie, uzupełnionym już o kwoty pieniężne, zdarzały się pozycje, do których nie dopisano kwot, co tłumaczono na kilka sposobów jak: nie dojście umowy do skutku, przejście płatności na rok kolejny, czy w końcu pomyłka ludzka, co tylko potwierdza konieczność wprowadzenia zmian w sposobie archiwizacji dokumentów finansowych.

2. Zatrudnienie, ilość etatów, wynagrodzenia.

Z dokumentów i wyjaśnień ustnych przekazanych w trakcie kontroli wynika, że samą ilość etatów można uznać za niezbyt wygórowaną w stosunku do ilości oddziałów. Liczba etatów nie zmieniała się znacząco na przestrzeni lat 2009 i 2010, mimo początkowego planu ograniczenia ilości etatów w roku 2010 z 183,5 w roku 2009 zatrudnienie etatowe na koniec roku wynosiło 195,5 mimo planu obliczonego na 181,5. Największy przyrost etatów nastąpił w Oddziale Stadion Miejski z 8 do 16 (plan na koniec 2010 roku wynosił 9).

Średni dochód w oddziałach POSiR nie odbiegał w latach objętych kontrolą od średniej zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, chociaż na niższych stanowiskach występowało też zatrudnienie na poziomie płacy minimalnej. Z analizy zawieranych umów wynika, że pewną praktyką było zawieranie dodatkowych umów o dzieło z pracownikami etatowymi, za prace dodatkowe wykonywane po godzinach pracy, może to wzbudzać wątpliwości, czy nie dochodziło tutaj do pewnej uznaniowości w zlecaniu prac dodatkowych określonego pracownikowi zamiast innemu. Podobne wątpliwości może wzbudzać duża rozpiętość dochodowa uzyskiwana z tytułu umów zawieranych na zasadzie takiej samej stawki godzinowej na stanowiskach takich jak np. ratownik, kelner. Rodzi się bowiem pytanie, czy ilość przepracowanych godzin zależała od deklarowanych możliwości czasowych przez daną osobę, czy też od określenia ilości możliwych godzin do przepracowania przez zlecającego w stosunku do konkretnej osoby.

Sprawą, która w przedmiocie zlecenia umów o dzieło wzbudziła najwięcej kontrowersji było zatrudnianie na takie umowy członków rodzin (potomków) ówczesnego Dyrektora POSiR oraz jego zastępców w biurze obsługi Pół-Maratonu oraz Maratonu Poznańskiego w latach 2009 i 2010. Fakt ten potwierdzili przedstawiciele POSiR-u podczas posiedzenia Komisji. Trudno tutaj dopatrywać się obiektywizmu w doborze osób, które cyklicznie podejmowały pracę na zapleczu imprez, którymi Poznań chwali się na zewnątrz od lat.

3. Ceny usług świadczonych przez oddziały POSiR wobec odbiorców indywidualnych.

Z przekazanych do wiadomości Komisji cenników usług w latach 2009 i 2010 wynika, że cena oferty dla mieszkańców Poznania i okolic nie ulegała lub prawie nie uległa podwyższeniu. Pozytywnym aspektem była kontynuowana do chwili obecnej polityka promowania karnetów dla firm i zakładów pracy, za niższą cenę przy zakupach

grupowych, co z pewnością dobrze wpłynęło na dotarcie z ofertą rekreacyjną do większej ilości mieszkańców.

4. Jakość usług na basenach miejskich.

Z wyjaśnień udzielonych przez Kierownika Oddziału „Chwiałka” wynika, że ze względu na brak środków finansowych w latach 2009 oraz 2010 na pływalni „Chwiałka” dokonywano tylko niezbędnych napraw i konserwacji, dysponując określonymi finansami, zapleczem i kadrami starano się jednak stworzyć warunki optymalne do tej formy aktywnego spędzania wolnego czasu, zwracając uwagę na takie elementy jak bezpieczeństwo, estetyka, czystość. Ważnym aspektem na pewno jest cena świadczonych usług oraz opisane powyżej akcje promocyjne skierowane do firm.

5. Wynajem powierzchni i obiektów przez POSiR oraz zawieranie umów.

Przedmiotem analizy Komisji były też umowy zawierane w okresie kontroli przez POSiR. Z przeglądu umów, o które Komisja zwróciła się do wglądu, można wywnioskować, że była pewna grupa firm, z którymi wielokrotnie zawierano umowy na ten sam lub zbliżony rodzaj usługi. Przykładem może tutaj być obsługa informatyczna POSiR-u, na którą w roku 2009 wydano 169 tys. zł, a w roku 2010 115 tys. zł na usługi takie jak stworzenie stron internetowych oddziału POSiR, aktualizacja tych stron oraz obsługa poczty internetowej czy administracja serwerem. Po rozpisaniu przetargu w 2011 roku, ze względu na wymogi wynikające z przepisów, firma wykonująca te usługi została zmieniona. Drugim elementem wzbudzającym wątpliwości jest sprawa pewnej uznaniowości w wynajmowaniu obiektów sportowych, jeżeli chodzi o cenę wynajmu. Wynajem całej Hali Arena przy organizacji takich imprez jak Gala Boksu Amatorskiego lub Puchar Remes Cup wynosił odpowiednio 400 zł i 500 zł, a Klub PGB Basket płacił 100 zł. miesięcznie za możliwości treningów 4 dni w tygodniu, natomiast np. wynajem tej samej hali na potrzeby targów lub koncertów to np. 37 tys. zł lub 51 tys. zł w zależności od czasu czy powierzchni. Kolejnym tego przykładem jest wynajem Stadionu Miejskiego na potrzeby koncertu Stinga za 17,5 tys. zł, a kilka miesięcy później 117 tys. zł. na potrzeby meczu towarzyskiego Polska – Wybrzeże Kości Słoniowej. Z jednej strony zrozumiałe jest wsparcie imprez miejskich lub współorganizowanych przez Poznań, z analizy dokumentów wynika jednak, że nie stosowano tutaj jednej wspólnej zasady, praktycznie każda kwota, przy której stosowano upust z tych względów jest inna.

V. Wyjaśnienia kontrolowanych na temat stanu faktycznego i prawnego.

Ad. Pkt IV 1 – Sprawozdawczość finansowa.

System rejestrowania umów w POSiR nie narusza żadnych obowiązujących przepisów w tym zakresie. Zarządzenie Nr DO.1.0124.1.2012 Dyrektora Poznańskich Ośrodków Sportu i Rekreacji z dnia 02.02.2012r. w sprawie określenia zasad sporządzania, obiegu i podpisywania projektów umów, porozumień, ugód oraz aneksów zawieranych przez Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji Zakład Budżetowy Miasta Poznania oraz zarządzeń Dyrektora, uwzględnia wszelkie ryzyka związane z zawieraniem umów, w każdym przypadku przed ich podpisaniem oceniane są przez Dział Prawny pod kątem ich zgodności z prawem, Dział Finansowo – Księgowy pod kątem zgodności z planem finansowym oraz przez pracowników merytorycznych, którzy potwierdzają konieczność dokonania wydatku wynikającego z umowy.

Ewidencja umów jedynie w zakresie kolejno nadawanych numerów, nawet jeśli ich zawarcie z różnych przyczyn nie dojdzie do skutku, nie jest w naszym przekonaniu archaiczna i nie wymaga wprowadzenia żadnych dodatkowych elementów. Jej celem jest wyłącznie kontrola zachowania kolejności numeracji, która uniemożliwia występowanie w obrocie umowy niezarejestrowanej. Rejestr umów nie jest dowodem księgowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U z 2009r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.) a obowiązujące POSiR zasady archiwizacji dokumentacji samorządowego zakładu budżetowego zawarte w ustawie z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Kultury z 16 września 2002r. w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych, nie określają wymogu prowadzenia rejestru umów wraz z ich wartością.

Nadzór Dyrektora nad sumą zawieranych umów oraz analizą ich wpływu na finanse jednostki dokonywany jest na etapie sporządzenia projektu umowy, a nie na etapie wprowadzania jej do rejestru. Stąd nie zgadzamy się z ustaleniem zawartym w punkcie 1 protokołu kontroli.

Ad. Pkt IV 2

Pragmatyka samorządowa przewiduje w art. 26 ustawy o pracownikach samorządowych zakaz zatrudniania osób pozostających ze sobą w małżeństwie oraz w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia lub stosunku powinowactwa pierwszego stopnia i przysposobienia, opieki lub kurateli, jeżeli powstałby między tymi osobami stosunek

bezpośredniej podległości służbowej. Ze stosunkiem bezpośredniej podległości służbowej mamy zazwyczaj do czynienia wówczas, gdy jeden z krewnych lub powinowatych jest bezpośrednim przełożonym drugiego.

Zakaz ten nie dotyczy umów cywilnoprawnych, które zawierane były z pracownikami w sytuacjach wyjątkowych np. choroba etatowego pracownika czy wykonanie czynności, która w danym momencie była niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania jednostki. Należy przy tym podkreślić, że umowy te były zawierane na czynności, do wykonywania których pracownik nie był zobowiązany na podstawie karty stanowiska pracy, a nawet zupełnie niezwiązane z jego etatowym zatrudnieniem. Uznaniowość w zawieraniu umów cywilnoprawnych z pracownikami nie została w żaden sposób wykazana w protokole Komisji Rewizyjnej, nie ma w nim bowiem ani jednego przykładu, jaka osoba z pracowników POSiR została pominięta przy zawieraniu takiej umowy, a wyraziła wolę jej zawarcia.

Wykonanie zlecenia przez członka rodziny przy zastosowaniu ogólnie przyjętej stawki godzinowej oraz nadzorem merytorycznym ze strony osoby niespokrewnionej nie narusza żadnych obowiązujących przepisów prawa. Niemniej jednak z uwagi na przejrzystość finansów publicznych od ubiegłego roku dzieci kadry kierowniczej pomagają przy organizacji imprez w charakterze wolontariuszy.

Ad. Pkt IV 5

Podanie przykładu obsługi informatycznej POSiR wymaga naszym zdaniem przedstawienia wszystkich okoliczności towarzyszących temu zagadnieniu. Podanie kwot za obsługę informatyczną w roku 2009 i 2010 bez podania kwoty uzyskanej w wyniku rozstrzygniętego przetargu w 2011 roku, o którym mowa w protokole, sugeruje odbiorcom Protokołu, że kwoty te są kontrowersyjne. Dla rzetelności przedstawianej informacji należałoby więc wskazać, że w wyniku rozstrzygniętego przetargu kwota wynagrodzenia za obsługę informatyczną wyniosła 128.000,00 zł, co w kontekście z bezprzetargowym wynagrodzeniem za 2010 rok czyli kwotą 115.000,00 zł daje zupełnie inny obraz tej informacji.

Trudno zgodzić się z zarzucaną POSiR uznaniowością w wynajmowaniu obiektów sportowych. Wskazany w protokole przykład wynajmu stadionu na koncert Stinga za 17,5 tys zł a następnie na potrzeby meczu towarzyskiego Polska – Wybrzeże Kości Słoniowej za 117 tys. zł jest nieadekwatny do poczynionych ustaleń. Po pierwsze zasięg i ranga tych imprez są nieporównywalne a po drugie, jak wskazano w protokole, zrozumiałe jest wsparcie imprez miejskich. Żadnej uznaniowości w tym przykładzie Komisja więc nie wykazała. Przykład wynajmu na potrzeby targów lub koncertów za 37 czy 51 tys. zł czyli imprez czysto

komercyjnych jest również nieporównywalny z imprezami sportowymi za 400 czy 500 zł, na które organizator zapewnia darmowy wstęp mieszkańcom Poznania.

VI. Wnioski i zalecenia pokontrolne.

1. Z pewnością zmiany wymaga sposób archiwizacji dokumentów finansowych i zawieranych umów, tak by kadra zarządzająca POSiR-em miała lepszy i bardziej czytelny wgląd w całość wydatków oraz zawieranych umów. Koniecznym wydaje się tutaj przejście na system elektroniczny.
2. Należy rozważyć czy dobrą praktyką jest zlecanie umów o dzieło pracownikom i tak już zatrudnionym przez POSiR, a z całą pewnością nie powinny być to osoby pochodzące z rodzin kadry kierowniczej.
3. Z jednej strony dobrą praktyką jest współpraca z tymi samymi podmiotami, w celu uzyskania niższych cen ze względu na tą współpracę, zjawisko takie jednak powinno być zawsze rzeczowo udokumentowane, z przedstawieniem cen firm konkurencyjnych włącznie.
4. Należy stworzyć czytelne reguły wynajmu obiektów POSiR, jeżeli istniała możliwość stworzenia cennika dla wynajmów obiektów na potrzeby komercyjne, podobnie jest możliwość stworzenia jasnych reguł stosowania upustów dla imprez współorganizowanych przez Miasto lub dla podmiotów powiązanych z miastem lub działających na rzecz celów charytatywnych.
5. Dobrze, że w planach POSiR-u jest stworzenie koncepcji na przebudowę kompleksu „Chwiałka”, po wielu latach wykonywania koniecznych tylko napraw i remontów obiekt ten z pewnością potrzebuje gruntownego remontu i przedstawiania w jego efekcie atrakcyjniejszej oferty dla mieszkańców.

VII. Podpisy członków Komisji oraz kierownika podmiotu kontrolowanego.

Komisja Rewizyjna w składzie:

Przewodniczący Komisji

Szymon Szynkowski vel Sęk

Wiceprzewodniczący Komisji

Adrian Kaczmarek

Członek Komisji
Członek Komisji
Członek Komisji
Członek Komisji
Członek Komisji

Karolina Fabiś-Szulc
Krzysztof Grzybowski
Dominika Król
Sławomir Smół
Urszula Stecka

Fabiś-Szulc
.....
K. Grzybowski
.....
D. Król
.....
S. Smół
.....
U. Stecka
.....

Kierownik jednostki Kontrolowanej:

[Signature]
DYREKTOR
.....
Zbigniew Madonki
podpis Kierownika jednostki kontrolowanej

VIII. Klauzula informująca o możliwości złożenia zastrzeżeń.

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 4 załącznika Nr 5 do uchwały Nr LXXX/1202/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie Statutu Miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2011r., Nr 11, poz. 303 i poz. 319) kierownikowi podmiotu kontrolowanego przysługuje możliwość złożenia zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Poznań, 27 marca 2013 r.

Załączniki do protokołu kontroli:

- 1) kopia protokołu nr 26/2012 posiedzenia Komisji Rewizyjnej RMP w dniu 18 stycznia 2012 r.,
- 2) kopia protokołu nr 30/2012 posiedzenia Komisji Rewizyjnej RMP w dniu 21 marca 2012 r.,
- 3) kopia protokołu nr 40/2012 posiedzenia Komisji Rewizyjnej RMP w dniu 12 września 2012 r.,
- 4) kopia protokołu nr 42/2012 posiedzenia Komisji Rewizyjnej RMP w dniu 7 listopada 2012 r.,
- 5) kopia protokołu nr 47/2013 posiedzenia Komisji Rewizyjnej RMP w dniu 6 lutego 2013 r.

